

Keurhengst Olivi brengt intelligentie en beweging

Iedere jonge gekeurde hengst begint met verwachtingen. Dat was voor Olivi niet anders. Als zoon van de toen veelbelovende dressuurhengst Jazz en een op Lichte Tour-niveau uitgebrachte merrie uit een goed nest waren vanaf dag één de verwachtingen hooggespannen. We zijn inmiddels twaalf jaar verder. En Olivi heeft de verwachtingen ingeruild voor resultaten. Op basis van deze resultaten werd Olivi dit jaar keur verklaard.

Dirk Caremans

Olivi's toegevoegde waarde ligt in het verbeteren van de beweging. Het vlugge, de souplesse en de sensibele zijn kwaliteiten die Olivi toevoegt aan de dressuurpaardenfokkerij.

Bart Bax over Olivi: “Intelligent baasje”

Olivi was de verrichtingstopper van zijn jaargang en toonde veel kwaliteit als dressuurpaard. Toch verliep de sportieve loopbaan van de Jazz-zoon in eerste instantie niet zonder hobbels. Uiteindelijk kwam hij als jong paard bij Bart Bax terecht, die het goed met de Jazz-zoon kon vinden. Bax runt vandaag de dag een dressuurstal met zijn vrouw Ilona in Gendt (nabij Nijmegen). Hij vertelt: “Ik kreeg Olivi als vijfjarige te rijden. Hij was hersteld van een peesblessure en stond bij De Dalhoeve. Springruiter Robert Puck had hem na zijn peesblessure weer opgebouwd. Na een paar keer proberen kwam hij bij mij op stal. Het was de bedoeling dat ik hem zes weken later in de hengstcompetitie zou rijden. Dat was wel een uitdaging, omdat hij door zijn blessure een trainingsachterstand had opgelopen.” Bax reed de hengstcompetitie en trainde thuis rustig door. Hij startte Olivi eerst in de breedtesport en werd onder meer Hippidae-kampioen in de klasse Z2. De overstap naar het nationale werk werd gemaakt en Olivi werd uitgebracht tot en met Lichte Tour-niveau. Olivi bleek een heel speciaal paard. “In de eerste plaats is het een hele mooie hengst met een prachtige voorkant. Maar zijn karakter maakte hem echt heel speciaal. We noemden hem hier ‘de professor’, omdat hij superintelligent is. Van zo’n paard leer je rijden. Wat je hem een keer uitlegt, dat weet hij voor de volgende keer. Aan de andere kant, als je een keer minder consequent reageert, dan kan het ook snel de verkeerde kant op gaan. Daarbij kwam dat Olivi in het werk ook een echt baasje was. De combinatie van zijn intelligentie en wat dominante karakter maakte dat je niet gewoon consequent, maar superconsequent moest zijn. In de omgang is Olivi trouwens altijd een ontzettend makkelijke en brave hengst geweest. Ik heb hem ook internationaal meegenomen, en dan moet zo’n paard in een box in een tent staan. Voor Olivi was dat geen probleem, wat dat betreft kan je je geen braver paard wensen.”

Hoewel Bax Olivi graag op het hoogste niveau had uitgebracht, is dat er nooit van gekomen. “Thuis had ik hem al een heel eind klaar richting de Grand Prix. De eners zaten er op en het piafferen deed hij goed. Het was alleen nog zaak om meer afdruk in de passage te krijgen. Ik wilde hem echt voor elkaar hebben, voordat ik hem op dat niveau de ring in zou rijden. Het is per slot van rekening een dekhengst en je wilt reclame maken. Toen konden de eigenaren Olivi verhuren naar Duitsland, en hebben daarvoor gekozen. Op zich begrijpelijk, want ondanks de goede fokproducten, dekte Olivi bijna niets meer in Nederland. Uiteindelijk heeft hij maar een paar maanden in Duitsland gestaan. De huidige Franse eigenaren hadden hem namelijk gezien in Den Bosch op de hengstenkeuring en hadden serieuze interesse. Toen dat rond kwam, verhuisde Olivi van Duitsland naar Frankrijk.”

Verleden jaar had Bax een onverwacht weerzien met Olivi. “De hengst was voor de hengstenkeuring terug in Nederland, maar de ruiter nog in Frankrijk. Ik werd gevraagd om hem nog een keer te rijden in Den Bosch. Ik heb hem vooraf een keer gereden en dat ging goed. Het was heel leuk om hem nog een keer te mogen presenteren.” Voor Bart Bax is het Olivi-verhaal nog niet afgelopen. Zo rijdt hij bijvoorbeeld de KWPN-goedgekeurde Universeel, een zoon van Olivi. “Verder is er bij ons op stal al meerdere keren een Olivi-dag georganiseerd. ‘Olivi-fan’ Diana Merkelein heeft hiertoe het initiatief genomen. Op zo’n dag geef ik les aan tien tot vijftien amazones en ruiters op Olivi-nakomelingen. Het is leuk om te zien dat Olivi echt zijn stempel drukt. Zijn nakomelingen hebben vaak die intelligentie die hij zelf ook heeft, en kunnen eigenlijk altijd goed bewegen. De maat kan wel eens een aandachtspunt zijn. Al met al is Olivi voor mij een hengst die ik niet snel zal vergeten.”

Olivi is de oudst goedgekeurde zoon van de preferente Jazz. Deze hengst is bij leven al een legende. Met meer dan twintig internationaal presterende kinderen, staat hij als fokhengst op eenzame hoogte. “Jazz is voor de Nederlandse dressuurpaardenfokkerij grensverleggend. Zijn fokkerij viel al op vanaf zijn eerste veulens. Het waren veulens met aansprekende langgelijnde modellen, die zich stuk voor stuk wisten te presenteren en in beweging alleen nog maar mooier werden. In de dressuursport zijn de kinderen van Jazz inmiddels niet meer weg te denken. Als je

kijkt naar de subtop en de topsport dan is het ongekend wat daar aan nakomelingen van deze hengst meeloopt. De karakters van veel Jazz-nakomelingen maken ze niet altijd even geschikt voor de gemiddelde amateurruiter. Maar voor de hogere sport heb je juist paarden met ‘karakter’ nodig, en blijkt het hete en sensibele in het voordeel uit te pakken”, vertelt Arie Hamoen, voorzitter van de KWPN-hengstenkeuringscommissie, desgevraagd over de vader van Olivi. “Olivi is in veel opzichten echt een zoon van zijn vader, maar hij heeft natuurlijk ook een moeder”, vervolgt

Karin Karlas

Olivi's moeder Halla Utopia komt uit de Nomana-stam, waaruit vele sportpaarden en diverse hengsten komen. De merrie liep zelf succesvol Lichte Tour met Petra Zwart, en werd daarna weer ingezet voor de fokkerij.

Dirk Caremans

In 2010 liep Triviant met Matthias Alexander Rath onder meer mee in de Wereldbekerfinale in Den Bosch. Rath verkocht de elfjarige ruin onlangs aan de Zweedse amazone Charlotte Haid-Bondergaard.

Dirk Caremans

UB40 werd op de KSS-veiling voor een bedrag van 145.000 euro verkocht.

Hamoen. Deze moeder heet Halla Utopia elite pref sport-dres (Aktion uit Charisma Utopia keur sport van Transvaal). In de volksmond wordt wel gezegd dat ze uit de 'Utopia-stam' komt maar dat is niet juist. Halla Utopia komt uit de Nomana-stam. De 'Utopia-stam' bestaat namelijk niet. 'Utopia' is een achtervoegsel dat in de fokkerij van de familie Fikse werd gebruikt, en je komt het tegen bij meerdere stammen waarmee zij hebben gefokt. De Nomana-stam is een van die stammen. Uit deze stam komen veel sportpaarden, zowel springpaarden als dressuurpaarden. Ook zijn er in de loop der jaren meerdere hengsten uit deze stam goedgekeurd. Hier is Olivi er één van. Een andere nog actieve – en goed fokkende – hengst uit deze stam is Vivaldi (Krack C uit Renate Utopia ster pref prest van Jazz). Opvallend is dat de betere dressuurpaarden van de laatste jaren uit de Nomana-stam veelal Jazz-bloed voeren. Zo komt de eerdergenoemde hengst Vivaldi uit een Jazz-moeder. En zijn internationale dressuurpaarden als Jerich Parzival (Adeline Cornelissen), Interfloor Next One (Edward Gal), Chatham Parc Jac (stamboeknaam Razz, huidige amazone Juliette Ramel) en zijn volle broer Jive Magic (stamboeknaam Opus, amazone Rozzie Ryan) rechtstreekse nazaten van Jazz uit de Nomana-stam, die internationaal in de Grand Prix acteren.

Mentale balans

Olivi's moeder Halla Utopia liep zelf succesvol Lichte Tour met Petra Zwart. Het is een spijkerharde schimmelmerrie, die in de dressuurpiste opviel met haar sterke bewegingsmechanisme. Na haar sportieve loopbaan werd ze wederom in de fokkerij ingezet. Haar kwaliteiten als dressuurpaard had Halla Utopia van geen vreemde. Haar vader Aktion werd jarenlang op het hoogste niveau uitgebracht door de Hongaar Guyla Dallos. De combinatie maakte van de kúr op muziek hun specialiteit en verschillende overwinningen en goede klasseringen waren het gevolg. "Aktion was zijn tijd in zekere zin vooruit", zegt Hamoen over de schimmelhengst. "Enkele jaren na zijn goedkeuring (zeg maar vanaf de C-jaargang) werd een begin gemaakt met de omvorming, waarbij een eerste specialisatie richting dressuur en springen plaatsvond. Zelf had Aktion een wat klassieke opdruk. Hij was in bepaalde opzichten klassieker dan zijn vader Pion. In die tijd had onze merriestapel wellicht net even te weinig bloed voor een hengst als Aktion. We hadden graag meer van hem overgehouden in de mannelijke lijn. Maar de wat klassieke opdruk en croupe die veel van zijn kinderen hadden, straffen we toen harder af dan dat we vandaag de dag zouden doen. Daarmee is Aktion een hengst, waarvoor de waardering pas achteraf is gekomen. Ergens is dat natuurlijk jammer, want hij

Dirk Caremans

Universeel combineert de dekdiens met een loopbaan in de dressuur en presteert met Bart Bax op ZZ-Licht niveau.

heeft relatief weinig kansen gehad in de fokkerij, maar desalniettemin meerdere goed presterende dressuurpaarden en goed fokkende merries gebracht. Van Aktion's vader Pion en diens vader Abgar xx weten we dat ze ook veelal paarden met enig karakter brachten. Neem je daarbij mee dat Halla Utopia's grootvader Transvaal ook een zoon van Abgar xx is, dan is het niet zo vreemd dat Halla Utopia in het werk een hete karaktermerrie was. Wat dat betreft is de keuze voor Jazz op deze merrie een gewaagde, die achteraf gezien goed is uitgepakt. Aan de ene kant wil je graag enig karakter in je sportpaard. Zonder karakter en sensibeleit mis je de werkwillegheid en 'go' die we in de dressuur nodig hebben. Aan de andere kant moet het allemaal wel te bedienen blijven. Het is altijd zoeken naar een bepaalde mentale balans. Heet en werkwilleg, maar met behoud bewerkbaarheid."

Succesvolle nakomelingen

Olivi dekte vooral de eerste jaren mooie aantallen merries. In totaliteit zijn er 498 nakomelingen geregistreerd bij het KWPN. Zijn oudste nakomelingen worden dit jaar elf jaar (T-jaargang). Uit deze jaargang komt ook het eerste Grand Prix-paard dat Olivi heeft gebracht. Deze Triviant (uit Diant ster pref prest sport (dres) van Saluut) werd door Jan Beets uit Winterswijk Woold gefokt en als veulen via een advertentie

De levensloop van Olivi

Eerder verscheen er reeds een artikel over Olivi in In de Strengen (IDS 12-2009) waarin zijn levensloop uitgebreid wordt verteld. Namens 'Maatschap Livi' vertelt fokker Hans Ligtvoet hoe hij aan moeder Halla Utopia kwam. En hoe Olivi zich ontwikkelde van aansprekend veulen tot goedgekeurde hengst. Ook zijn sportieve loopbaan en uiteindelijke verkoop naar Haras de Feuillard in Frankrijk werd uiteengezet door zijn fokker. U vindt dit artikel op www.kwpm.nl onder Diensten > KWPN Magazines > In de Strengen > Artikelen-archief. Vandaag de dag is Olivi, die dit jaar het keurpredikaat kreeg, nog steeds in eigendom van Haras de Feuillard. Voor de Nederlandse fokkers is de hengst beschikbaar bij het hengstenstation van de Gebroeders van Manen.

verkocht aan particulieren. Hij kwam in de opfok terecht bij Lammert van Grunsven uit Litoeyn, en via Nol Gerritsen van De Dalhoeve werd hij verkocht aan Liesbeth Jansen uit Druten. Zij leidde hem op tot Grand Prix-niveau, maar bracht hem niet uit op wedstrijden. Jansen kende de Duitse paardenhandelaar Ullrich Kasselmann en bood Triviant te koop aan. Kasselmann veilde Triviant vervolgens in de beroemde PSI-veiling, waar hij voor 420.000 euro werd verkocht aan de Duitse dressuuramazone Ann Kathrin Linsenhoff. Zij stelde de ruïen ter beschikking aan haar stiefzoon Matthias Alexander Rath. Deze ruiter, die sinds eind vorig jaar wereldberoemd is omdat hij de nieuwe ruiter van Totilas is, bracht Triviant de afgelopen jaren tot op het hoogste niveau in de sport uit. In 2010 liep Triviant onder meer mee in de Wereldbekerfinale die in Den Bosch werd verreden. Een andere opvallend presterende nazaat van Olivi is Ucelli T (uit Prima Donna van Gribaldi), gefokt door de familie Tuss uit Groesbeek. Ucelli kwam als vijfjarige als 'een duveltje uit een doosje' toen hij door Hans Peter Minderhoud werd voorgesteld in de Pavo Cup en deze jonge paardencompetitie won. Een jaar later pakte de combinatie een zilveren medaille op het WK voor jonge paarden in Verden. Ucelli werd zorgvuldig opgeleid door Hans Peter Minderhoud en was succesvol tot en met Lichte Tour-niveau. Voordat de overstap naar de Grand Prix gemaakt kon worden, werd de ruïen

Ucelli T won als vijfjarige onder Hans Peter Minderhoud de Pavo Cup en pakte een jaar later een zilveren medaille op het WK voor jonge paarden in Verden.

verkocht aan de Belgische juniorenamazone Noemie Goris. Uit de U-jaargang komt ook het eerste grote keuringssucces van Olivi. Zijn dochter Unanda ster prok (uit Dunanda keur pref prest van Ulft) was in 2004 reservekampioene op de NMK in Ermelo. Ook konden er uit deze jaargang twee hengsten worden goedgekeurd. De schimmel Universeel (uit Igata van Zuidhorn van f/e familie Post uit Groningen) combineert de dekdienst met een loopbaan in de dressuur en presteert met Bart Bax op ZZ-Licht niveau. Halfbroer UB40 (uit Kilucienne keur pref sport-dres van Michelangelo) werd op de KSS-veiling voor een bedrag van 145.000 euro verkocht. Het fokproduct van Ad van Os uit Sprang Capelle liep vervolgens met succes het verrichtingsonderzoek, maar verhuisde een jaar later naar de USA, waar hij sinds

die tijd bij Iron Spring Farm voor de fokkerij wordt ingezet. In Apache (uit Tolanda elite pref van Krack C) heeft UB 40 een goedgekeurde zoon met mogelijkheden voor de dressuurpaardenfokkerij. In totaal lopen meer dan 35 Olivi-nazaten Z2-dressuur of hoger. Een aantal daarvan acteert succesvol op Lichte Tour-niveau. Denk hierbij aan Travolta's Nieuwmoed (Remy Basting), Tamora (Theo Hanzon), Ultimo S (Annet van der Knaap), Unette (Marieke Pijnenburg), Ulissa (Adeline Cornelissen, recent derde op het Indoor Kampioenschap Lichte Tour) en Udor (Karin Bretz).

Keurpredikaat

"Zoals gezegd is Olivi in veel opzichten een echte zoon van zijn vader. Ook voor wat betreft de vererving van het bewegingsmechanisme en het karakter, doen

de nakomelingen aan die van zijn vader Jazz denken. Qua modelvererving moet Olivi echter zijn meerdere erkennen in zijn vader. De Olivi's missen soms het grootramige wat we graag zien bij een dressuurpaard", stelt Arie Hamoen. De prestaties van zijn nakomelingen zorgen er voor een belangrijk deel voor dat Olivi een fokwaarde van 174 heeft met een betrouwbaarheid van 88%. "Om keur te worden moet een hengst een fokwaarde hebben van minimaal 140 met een betrouwbaarheid van 85% of meer. Daar voldoet Olivi ruimschoots aan. Er lopen meerdere beste sportpaarden van hem. Maar het blijft niet bij een enkele topper, ook het aantal sportpaarden dat op niveau loopt is heel behoorlijk", legt Hamoen uit. Het keurpredikaat wordt echter niet alleen op de sportfokwaarden gebaseerd. "Nee, het exterieur moet ook positief worden vererfd. Zeker als je het over dressuurpaardenfokkerij hebt. Als je naar Olivi kijkt, zie je dat zijn fokwaarde voor exterieur 102 is. Dat is iets beter dan gemiddeld. Dat deze waarde niet hoger is, heeft ook weer te maken met het feit dat veel van zijn producten toch een stukje grootramigheid missen. Dat kan je gedeeltelijk ook aan de hoogtemaat aflezen. Als je de fokwaarde voor de hoogtemaat bekijkt, dan blijkt hij min of meer gemiddeld (is een stokmaat van 1.64m, red.) te fokken. In de beweging vererft hij met een waarde van 112 duidelijk beter dan gemiddeld. Daar ligt zijn kwaliteit, en voor wat betreft het verbeteren van de beweging heeft Olivi echt toegevoegde waarde als fokhengst. Verder valt op dat Olivi een hoog aantal stermerries heeft. Van de aangeboden merries wordt aan 50% dit predikaat toegekend. Al met al reden genoeg om aan Olivi het keurpredikaat toe te kennen", legt Hamoen verder uit. Wat brengt Olivi in de fokkerij en wat voor merrie heeft hij nodig? "Olivi heeft op de eerste plaats een grootramige merrie nodig. Een langgelijnde merrie met maat en massa. Dat zo'n merrie een fractie traag en wat weinig sensibel is, is geen probleem. Het vlotte, de souplesse en de sensibeleit zijn juist kwaliteiten die Olivi toevoegt aan de dressuurpaardenfokkerij. Door een hengst als Olivi gericht en op de juiste merries in te zetten, kunnen we als dressuurpaardenfokkers en -liefhebbers nog veel plezier aan hem beleven."

Dirk Caremans

Ulissa is onder het zadel van Adelinde Cornelissen recent derde geworden op het Indoor Kampioenschap Lichte Tour.

Dirk Caremans

Olivi-dochter Unanda was in 2004 reservekampioene op de NMK in Ermelo.